

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės
administracijos direktoriui

IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI 140 TŪKST. EUR GARANTIJĄ

2021 m. birželio 10 d. Nr. AI – 7
Pasvalys

TURINYS

IŽANGA.....	2
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	3
VERTINIMO REZULTATAI	4
1. Garantijos suteikimo pagrindumas.....	4
2. Garantijų limitas.....	5
3. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ finansiniai rodikliai.....	5
VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ	6
AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ.....	7
IŠVADA.....	7

IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali teikti garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojamųjų dokumentų sutartis¹.

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatyme² numatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl <...> garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybių skolinimosi limitai nustatomi kiekvienais metais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Savivaldybių garantijų limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³.

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis⁴.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus, Tarnyba įvertino⁶ Savivaldybės galimybę suteikti 140,0 tūkst. Eur garantiją UAB „Luminor Lizingas“ dėl UAB „Pasvalio autobusų parkas“ dviejų autobusų įsigijimo lizingo būdu.

Vertinimo metu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Povilas Balčiūnas, Savivaldybės administracijos Finansų skyrius vedėja – Dalė Petrėnienė.

Su išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 5 p.

² Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014-04-30 sprendimu Nr. T1-74 (su vėlesniais pakeitimais) 12.3 p.

⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2021 m. gegužės 24 d. raštas Nr. ARB-914 „Dėl išvados pateikimo“.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – išanalizuoti Savivaldybės galimybę suteikti 140 tūkst. Eur garantiją UAB „Luminor Lizingas“ dėl UAB „Pasvalio autobusų parkas“ dviejų autobusų įsigijimo lizingo būdu, pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas – 188753657, adresas – Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys.

Vertinamas laikotarpis – 2021 metai, o UAB „Pasvalio autobusų parkas“ mokumo galimybės analizuojamos už 2019, 2020 metus ir 2021 m. I ketvirtį.

Vertinimo kriterijai. Garantijos teisėtumas vertinamas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės teisę teikti garantijas ir jų dydžius 2021 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷;
 - Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸;
 - Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁹;
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰;
- Siekiant vertinimo tikslams gauti reikalingus įrodymus, atlikta:
- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
 - Garantijų suteikimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei likučių tikrinimas;
 - UAB „Pasvalio autobusų parkas“ prisiimtų ilgalaikių įsipareigojimų pagal lizingo sutartis įvykdymo galimybių analizė.

Vertinimo metu buvo analizuojami duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 3-sav;
- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 4;
- Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus Išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose;
- UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2019, 2020 metų ir 2021 metų I ketv. finansinių ataskaitų duomenys;
- UAB „Pasvalio autobusų parkas“ pateikti duomenys apie prisiimtus ilgalaikius skolinius įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos

⁷ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 “Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

dokumentus (komercinius popierius, visų rūšių vekselius, faktoringo, kreditorinio reikalavimo perleidimo ir kt. sutartis).

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad: analizuotose ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų; Savivaldybės garantijų limitas leidžia suteikti 140,0 tūkst. Eur garantiją; UAB „Pasvalio autobusų parkas“ pajėgi įvykdyti priimtus finansinius įsipareigojimus. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) Savivaldybės suteiktų garantijų ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių bei UAB „Pasvalio autobusų parkas“ finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir pagrįstumo.

Savivaldybės administracija ir UAB „Pasvalio autobusų parkas“ yra atsakingi už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovujamasi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Garantijos suteikimo pagrindumas

UAB „Pasvalio autobusų parkas“ (toliau – Bendrovė) įsteigta Pasvalio rajono savivaldybės valdybos 1995 m. liepos 20 d. sprendimu Nr.109, reorganizavus Pasvalio valstybinį autobusų parką¹¹. Tai yra akcinio kapitalo pagrindu pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą veikianti įmonė. Bendrovės pagrindinė veikla¹² – užtikrinti būtinų keleivinio transporto paslaugų teikimą visuomenei – vežti keleivius nustatytais vietinio (priemiestinio) ir tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutais. Įstatuose numatyta, kad Bendrovė gali organizuoti arba vykdyti ir kitą ūkinę veiklą, neprieštaraujančią Lietuvos Respublikos įstatymams.

Bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo. Bendrovės veiklos tikslas – įstatuose numatytos veiklos organizavimas ir vykdymas siekiant gauti pajamų ir pelno, tenkinti akcininkų turtinius interesus. Bendrovės vienintelis steigėjas ir akcininkas yra Pasvalio rajono savivaldybė, atstovaujama Savivaldybės tarybos, kurios raštiški sprendimai prilygsta visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams. Bendrovė įsteigta neribotam laikui ir įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre.

Bendrovė filialų, dukterinių bei asocijuotų įmonių neturi. Bendrovės turtas yra atskirtas nuo jos akcininko turto. Bendrovės įstatinio kapitalo dydis – 508,1 tūkst. Eur, kuris padalintas į 1 751

¹¹ LRV 1994-08-25 nutarimas Nr. 787 „Dėl valstybinių ir valstybinių akcinių įmonių reorganizavimo į akcines ir uždarysias akcines bendroves“.

¹² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-206 „Dėl uždarysios akcinės bendrovės „Pasvalio autobusų parkas“ įstatų patvirtinimo“.

987 paprastųjų vardinių akcijų. Vienos akcijos nominali vertė – 0,29 Eur. Įstatinis kapitalas 2019, 2020 metais ir 2021 metų I ketv. nekito.

Vidutinis darbuotojų skaičius Bendrovėje 2020 m. – 46 darbuotojai.

Bendrovė yra Savivaldybės įsteigta ir valdoma įmonė, todėl Savivaldybė gali teikti garantiją dėl jos prisiimtų įsipareigojimų pagal lizingo sutartis.

2. Garantijų limitas

Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – Įstatymas) savivaldybių suteikiamų garantijų limitų dydžius 2021 metams¹³. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojamas savivaldybių garantijų limitas – Įstatymo 6 priede nurodytos prognozuojamos savivaldybės biudžeto pajamos – 15864 tūkst. Eur (toliau – Rodiklis).

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų Rodiklio, t. y. 1 586,4 tūkst. Eur. Iki 2021 m. gegužės 1 d. Savivaldybė yra suteikusi garantijų už 1 310,1 tūkst. Eur¹⁴. Nepanaudotas garantijų limitas – 276,3 tūkst. Eur.

Savivaldybės garantijų limitas leidžia Savivaldybei suteikti 140,0 tūkst. Eur garantiją.

3. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ finansiniai rodikliai

Civilinio kodekso 6.90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). Garanto atsakomybė yra subsidiari.

¹³ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str.1 d. 5 p.

¹⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T1-114 (su vėlesniais pakeitimais) suteikta 12,9 tūkst. Eur garantija komerciniam bankui dėl UAB „Pasvalio butų ūkis“ imamos paskolos; Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. T1-145 (su vėlesniais pakeitimais) suteikta garantija Europos investicijų bankui dėl UAB „Pasvalio vandenys“ imamos 1 170,2 tūkst. Eur paskolos; Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. T1-206 suteikta 127 tūkst. Eur garantija komerciniam bankui dėl UAB „Pasvalio vandenys“ imamos paskolos.

Bendrovės 2019, 2020 metų ir 2021 m. I ketv. veiklos finansiniai rodikliai (Eur)

Rodikliai	2019 m.	2020 m.	2021 m. I ketv.
Grynasis pelnas	34 425	28 866	1 021
Turtas	392 891	330 168	334 245
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai, iš jų:	164 637	73 048	76 105
po vienerių metų gražintinos skolos	0	0	0
per vienerius metus gražintinos skolos	164 637	73 048	76 105
Per vienerius metus gautinos sumos	192 397	115 529	92 455
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	30 705	44 947	82 606
Santykinis įsiskolinimo rodiklis¹⁵ (proc.)	41,9	22,1	22,8

Bendrovės veikla pelninga, bet grynojo pelno marža¹⁶ yra labai žema. Bendrovė ilgalaikių įsipareigojimų neturi, trumpalaikiai įsipareigojimai sparčiai mažėja (2020 m. lyginant su 2019 m., įsipareigojimai sumažėjo daugiau kaip dvigubai). 2020 m. ir 2021 m. I ketvirtį daugiau kaip 90 proc. trumpalaikių įsipareigojimų sudarė su darbo santykiais susiję įsipareigojimai. Skolos tiekėjams 2019 m. pabaigoje sudarė 85,7 tūkst. Eur, 2020 m. pabaigoje sumažėjo iki 4,0 tūkst. Eur. Bendrovės santykinis įsiskolinimo rodiklis leidžia spręsti apie Bendrovės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybes. 2020 m. lyginant su 2019 m. santykinis įsiskolinimo rodiklis sumažėjo per pusę, tai rodo, kad 22,1 proc. turto dalis, finansuojama iš skolintų lėšų, tačiau rodiklio reikšmė nėra didelė ir rodo vidutinę Bendrovės veiklos finansinę riziką.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos finansiniai rodikliai rodo, kad veikla stabili, ji pajėgi įvykdyti priimtus finansinius įsipareigojimus, tačiau išlieka vidutinė rizika, kad įsipareigojimai gali būti nevykdomi, arba vykdomi netinkamai.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija ir Bendrovė yra atsakingi už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už įstatymų, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą; Savivaldybės vardu priimtų garantijų apskaitą ir įsipareigojimų pagal garantijas vykdymo kontrolę.

¹⁵ Santykinis įsiskolinimo rodiklis skaičiuojamas palyginant įmonės skolas (įsipareigojimus) su įmonės turtu, jis parodo, kokia dalis turto yra finansuota iš skolintų lėšų.

¹⁶ Grynojo pelno marža apskaičiuojama, kaip grynojo pelno (nuostolio) ir pardavimo pajamų santykis, ir parodo įmonės pelningumą.

Bendrovės vadovybė atsako už savalaikį atsiskaitymą su kredito įstaiga ir kitų sutartinių įsipareigojimų, nustatytų lizingo sutartyje, tinkamą vykdymą, už kurią Savivaldybė teikia garantiją, ir informacijos teikimą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas yra, atlikus vertinimą, gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės suteikti garantiją.

Vertinimas atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė suteikiama garantija nepažeis teisės aktais nustatytų garantijų limitų.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/42>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji išvados dalis.

IŠVADA

Pasvalio rajono savivaldybės garantijų limitai leidžia Savivaldybei suteikti 140,0 tūkst. Eur garantiją UAB „Luminor Lizingas“ dėl UAB „Pasvalio autobusų parkas“ dviejų autobusų įsigijimo lizingo būdu.

UAB „Pasvalio autobusų parkas“ yra Savivaldybės įsteigta ir valdoma įmonė, todėl Savivaldybė gali teikti garantiją dėl jos prisiimtų įsipareigojimų pagal lizingo sutartis.

Pagrindiniai UAB „Pasvalio autobusų parkas“ finansiniai rodikliai rodo, kad veikla stabili, ji pajėgi įvykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus, tačiau išlieka rizika, kad įsipareigojimai gali būti nevykdomi, arba vykdomi netinkamai.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė